

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2022/313

2022 m. vasario 24 d.

dėl makrofinansinės pagalbos teikimo Ukrainai

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastą teisėkūros procedūrą⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos (toliau – Sąjunga) ir Ukrainos santykiai toliau plėtojami Europos kaimynystės politikos (toliau – EKP) ir Rytų partnerystės pagrindu. Sąjungos ir Ukrainos asociacijos susitarimas⁽²⁾ (toliau – Asociacijos susitarimas), įskaitant nuostatas dėl išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės (toliau – IVLPE), įsigaliojo 2017 m. rugsėjo 1 d.;
- (2) 2014 m. pavasarį Ukraina ėmėsi įgyvendinti plataus užmojo reformų programą, kuria siekiama stabilizuoti jos ekonomiką ir gerinti jos piliečių pragyvenimo lygį. Kova su korupcija, taip pat konstitucijos, rinkimų ir teismų reformos yra vieni svarbiausių darbotvarkės prioritetų. Tų reformų įgyvendinimas buvo remiamas pagal penkias iš eilės įvykdytas makrofinansinės pagalbos programas, pagal kurias Ukraina gavo iš viso 5 mlrd. EUR vertės pagalbos paskolų forma. Paskutine makrofinansine pagalba, kuri buvo suteikta pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/701⁽³⁾ per COVID-19 pandemiją, Ukrainai suteikta 1,2 mlrd. EUR paskolų forma ir ji buvo užbaigta 2021 m. rugsėjo mėn.;
- (3) Ukrainos ekonomiką paveikė 2020 m. ekonomikos nuosmukis, kurį sukėlė COVID-19 pandemija, ir užsitęsiosios grėsmės saugumui prie jos sienos su Rusija. Dėl nuolatinio augančio netikrumo pastaruoju metu prarastas pasitikėjimas (tai neigiamai paveikė ekonominę perspektyvą), o nuo 2022 m. sausio mėn. vidurio prarasta galimybė patekti į tarptautines kapitalo rinkas. Blogėjančios finansavimo sąlygos prisidėjo prie didelio ir augančio likusio išorės finansavimo deficito ir daro didelį neigiamą poveikį investicijoms, taip mažindamos Ukrainos atsparumą būsimiems ekonominiams ir politiniams sukrėtimams;
- (4) Ukrainos Vyriausybė parodė tvirtą pasiryžimą įgyvendinti tolesnes reformas, dabartinėmis kritinėmis aplinkybėmis trumpuoju laikotarpiu daugiausia dėmesio skirdama pagrindinėms politikos sritims, kaip antai: ekonomikos atsparumas ir stabilumas, valdymas, teisinės valstybės principas ir energetika;

⁽¹⁾ 2022 m. vasario 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2022 m. vasario 21 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimas (OL L 161, 2014 5 29, p. 3).

⁽³⁾ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2020/701 dėl makrofinansinės paramos teikimo plėtros ir kaimyninėms šalims partnerėms per COVID-19 pandemiją (OL L 165, 2020 5 27, p. 31).

- (5) atnaujinusios išpareigojimą vykdyti tokias reformas ir parodžiusios tvirtą politinę valią Ukrainos institucijos nuo 2021 m. vasaros paspartino reformų įgyvendinimą. Tai taip pat leido Ukrainai sėkmingai užbaigti makrofinansinės pagalbos operaciją per COVID-19 pandemiją, nes buvo įgyvendinti visi reformų veiksmai, dėl kurių susitarta su Sąjunga susitarimo memorandume;
- (6) kad būtų užtikrintas didesnis politinis lankstumas per krizę, susijusią su COVID-19 pandemija, Tarptautinis valiutos fondas (toliau – TVF) 2020 m. birželio mėn. patvirtino Ukrainai skirtą 18 mėnesių rezervinį susitarimą dėl galimybės naudotis suma, lygiaverte 5 mlrd. JAV dolerių. Tame susitarime daugiausia dėmesio skiriama keturiems prioritetams: i) mažinti krizės poveikį ekonomikai, be kita ko, remiant namų ūkius bei įmones; ii) užtikrinti nuolatinį centrinio banko nepriklausomumą ir lankstų valiutos kursą; iii) saugoti finansinį stabilumą, kartu susigrąžinant bankų pertvarkymo išlaidas, ir iv) toliau įgyvendinti pagrindines valdymo ir kovos su korupcija priemones, kad būtų išsaugoti bei įtvirtinti pastarojo meto laimėjimai. Dėl netolygių įgyvendinimo rezultatų pirmoji programos peržiūra, per kurią taip pat susitarta pratęsti programą iki 2022 m. birželio mėn. pabaigos, nebuvo užbaigta iki 2021 m. lapkričio mėn. Dėl to bendra pagal dabartinę TVF programą iki šiol išmokėtų lėšų suma sudarė sumą, lygiavertę 2,8 mlrd. JAV dolerių. Ne vėliau kaip 2022 m. antrojo ketvirčio pabaigoje planuojama atlikti dar dvi peržiūras;
- (7) atsižvelgdama į didelę biudžeto finansavimo riziką, ekonomikai lėtai atsigaunant po krizės, susijusios su COVID-19 pandemija, ir sparčiai didėjant infliacijai, 2021 m. lapkričio 16 d. Ukraina Sąjungos paprašė naujos ilgalaikės iki 2,5 mlrd. EUR vertės makrofinansinės paramos programos. Tokia skubios makrofinansinės pagalbos operacija visų pirma reaguojama į staigų ir netikėtą Ukrainos išorės finansavimo poreikių padidėjimą dėl *de facto* prarastos galimybės patekti į finansų rinkas, ir į pagrindinius neatidėliotinus iššūkius;
- (8) kadangi Ukrainai taikoma EKP, šalis turėtų būti laikoma atitinkančia Sąjungos makrofinansinės pagalbos teikimo reikalavimus;
- (9) Sąjungos makrofinansinė pagalba turėtų būti išskirtinė finansinė nesusietos ir netikslinės paramos mokėjimų balansui koreguoti priemonė, kuria siekiama patenkinti neatidėliotinus pagalbos gavėjo išorės finansavimo poreikius ir kuri turėtų padėti įgyvendinti politikos programą, apimančią griežtas koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, skirtas pagalbos gavėjo mokėjimų balansui gerinti trumpuoju laikotarpiu ir ekonomikos atsparumui didinti vidutiniu laikotarpiu;
- (10) kadangi dėl prarastos galimybės patekti į rinką ir kapitalo nutekėjimo, nepaisant TVF ir kitų daugiašalių institucijų teikiamų išteklių, susidarė didelis likęs Ukrainos mokėjimų balanso išorės finansavimo deficitas, skubus Sąjungos makrofinansinės pagalbos teikimas Ukrainai šiomis išskirtinėmis aplinkybėmis yra laikomas tinkamu trumpalaikiu atsaku į šaliai iškilusią didelę riziką. Sąjungos makrofinansine pagalba būtų remiamas Ukrainos ekonomikos stabilizavimas ir siekiama nedelsiant padidinti šalies atsparumą, taip pat, kiek tai šiuo metu įmanoma, stiprinti Ukrainos struktūrinių reformų darbotvarkę, papildant išteklius, skiriamus pagal TVF finansinį susitarimą;
- (11) Sąjungos makrofinansine pagalba turėtų būti siekiama padėti Ukrainai atkurti tvirtą išorės finansavimo padėtį ir tokiu būdu remti jos ekonominę ir socialinę vystymąsi;
- (12) tikimasi, kad Sąjungos makrofinansinė pagalba bus derinama su paramos biudžetui operacijų, finansuojamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/947⁽⁴⁾ nustatytą Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“, įgyvendinimu;

⁽⁴⁾ 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1).

- (13) Sąjungos makrofinansinės pagalbos suma nustatoma remiantis Ukrainos likusių išorės finansavimo poreikių kiekybiniu įvertinimu ir atsižvelgiant į jos pajėgumą finansuoti iš savo išteklių, visų pirma naudojant turimas tarptautines atsargas. Sąjungos makrofinansinė pagalba turėtų papildyti TVF bei Pasaulio banko programas ir teikiamus išteklius. Pagalbos suma nustatoma taip pat atsižvelgiant į numatomus finansinius daugiašalių pagalbos teikėjų įnašus ir poreikį užtikrinti sąžiningą Sąjungos ir kitų pagalbos teikėjų dalijimąsi našta, taip pat į Ukrainoje jau įgyvendinamas kitas Sąjungos išorės finansavimo priemones ir į pridėtinę bendro Sąjungos dalyvavimo vertę;
- (14) Komisija turėtų užtikrinti, kad Sąjungos makrofinansinė pagalba teisiškai ir iš esmės atitiktų įvairiose išorės veiksmų srityse patvirtintų priemonių ir kitos susijusios Sąjungos politikos pagrindinius principus bei tikslus;
- (15) Sąjungos makrofinansinė pagalba turėtų padėti Sąjungai vykdyti išorės politiką dėl Ukrainos. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba turėtų glaudžiai bendradarbiauti visą makrofinansinės pagalbos operacijos vykdymo laikotarpį, siekdamas koordinuoti Sąjungos išorės politiką ir užtikrinti jos nuoseklumą;
- (16) Sąjungos makrofinansinė pagalba turėtų padėti Ukrainai vykdyti išipareigojimą laikytis bendrų su Sąjunga vertybių, įskaitant demokratijos, teisinės valstybės, gero valdymo, pagarbos žmogaus teisėms, darnaus vystymosi bei skurdo mažinimo ir atviros, taisyklėmis grindžiamos bei sąžiningos prekybos principus;
- (17) išankstinė Sąjungos makrofinansinės pagalbos teikimo sąlyga turėtų būti ta, kad Ukraina paisytų veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, užtikrintų teisinės valstybės principo taikymą ir pagarbą žmogaus teisėms. Be to, konkretūs Sąjungos makrofinansinės pagalbos tikslai turėtų būti: didinti viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą bei atskaitomybę ir skatinti struktūrines reformas, skirtas tvariam ir integraciniam augimui, deramų darbo vietų kūrimui ir fiskaliniam konsolidavimui remti. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba turėtų nuolat stebėti, kaip vykdomos išankstinės sąlygos ir kaip siekiama tų tikslų;
- (18) siekdama užtikrinti, kad su Sąjungos makrofinansine pagalba susiję finansiniai Sąjungos interesai būtų apsaugoti veiksmingai, Ukraina turėtų imtis tinkamų priemonių, susijusių su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su ta pagalba siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais. Be to, turėtų būti parengtos nuostatos, pagal kurias Komisija galėtų atlikti patikrinimus, Audito Rūmai – auditus, o Europos prokuratūra galėtų naudotis savo kompetencija;
- (19) Sąjungos makrofinansinės pagalbos teikimas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos, kaip biudžeto valdymo institucijos, įgaliojimams;
- (20) atidėjinių, reikalingų Sąjungos makrofinansinei pagalbai, sumos turėtų derėti su daugiametėje finansinėje programoje numatytais biudžeto asignavimais;
- (21) Sąjungos makrofinansinę pagalbą turėtų administruoti Komisija. Siekdama užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų stebėti, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, Komisija turėtų juos reguliariai informuoti apie su ta pagalba susijusius pokyčius ir pateikti jiems atitinkamus dokumentus;

- (22) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽⁵⁾;
- (23) Sąjungos makrofinansinė pagalba turėtų būti teikiama atsižvelgiant į ekonominės politikos sąlygas, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas ir veiksmingumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai dėl tokių sąlygų derėtis su Ukrainos valdžios institucijomis, prižiūrint valstybių narių atstovų komitetui pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011. Pagal tą reglamentą patarimoji procedūra paprastai turėtų būti taikoma visais atvejais, išskyrus tuos, kurie numatyti tame reglamente. Atsižvelgiant į galimą didelį pagalbą, kurios suma didesnė nei 90 mln. EUR, poveikį, tikslinga, kad tą ribą viršijančioms operacijoms būtų taikoma nagrinėjimo procedūra, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Atsižvelgiant į Sąjungos makrofinansinės pagalbos Ukrainai sumą, nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant susitarimo memorandumą, mažinant pagalbą ir laikinai sustabdant ar nutraukiant pagalbos teikimą;
- (24) kadangi šio sprendimo tikslas, t. y. suteikti skubią makrofinansinę pagalbą Ukrainai, ypač siekiant palaikyti jos ekonominį atsparumą ir stabilumą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (25) atsižvelgiant į skubą dėl išskirtinių aplinkybių, kurias sukėlė COVID-19 pandemija, ir dėl susijusių ekonominių padarinių buvo nuspręsta, kad būtina taikyti išimtį prie ES sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje nustatytam aštuonių savaičių laikotarpiui;
- (26) siekiant sudaryti sąlygas nedelsiant taikyti šiame sprendime nustatytas priemones, šis sprendimas turėtų įsigalioti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Sąjunga suteikia Ukrainai 1,2 mlrd. EUR sumos neviršijančią makrofinansinę pagalbą (toliau – Sąjungos makrofinansinė pagalba), siekdama padėti Ukrainai stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti esminių reformų darbotvarkę. Visa Sąjungos makrofinansinės pagalbos suma Ukrainai suteikiama paskolų forma. Sąjungos makrofinansinė pagalba teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai patvirtinus atitinkamų metų Sąjungos biudžetą. Pagalba prisidedama prie TVF programoje nurodytų Ukrainos mokėjimų balanso poreikių tenkinimo.

2. Siekiant finansuoti Sąjungos makrofinansinę pagalbą, Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų ir jas perskolinti Ukrainai. Vidutinis paskolų grąžinimo terminas – ne ilgesnis kaip 15 metų.

3. Sąjungos makrofinansinės pagalbos teikimą administruoja Komisija, laikydamosi TVF ir Ukrainos sudarytų susitarimų ir pagrindinių ekonominių reformų principų ir tikslų, išdėstytų Asociacijos susitarime, įskaitant IVLPE, dėl kurio susitarta pagal EKP.

⁽⁵⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pokyčius, susijusius su Sąjungos makrofinansine pagalba, įskaitant jos išmokas, ir tinkamu metu pateikia toms institucijoms atitinkamus dokumentus.

4. Sąjungos makrofinansinė pagalba teikiama 12 mėnesių laikotarpiui, kuris prasideda nuo pirmos 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo memorandumo įsigaliojimo dienos.

5. Jeigu Sąjungos makrofinansinės pagalbos mokėjimo laikotarpiu Ukrainos finansavimo poreikiai gerokai sumažėja, palyginti su pirminiais skaičiavimais, Komisija, laikydama 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, sumažina pagalbos sumą, laikinai sustabdo ar nutraukia jos teikimą.

2 straipsnis

1. Sąjungos makrofinansinės pagalbos teikimo išankstinė sąlyga yra ta, kad Ukraina turi paisyti veiksmingų demokratinų mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, laikytis teisinės valstybės principo ir gerbti žmogaus teises.

2. Komisija ir Europos išorės veikslių tarnyba stebi, kaip laikomasi 1 dalyje nustatytos išankstinės sąlygos visu Sąjungos makrofinansinės pagalbos teikimo laikotarpiu.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES ⁽⁹⁾.

3 straipsnis

1. Laikydama 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros Komisija susitaria su Ukrainos valdžios institucijomis dėl Sąjungos makrofinansinei pagalbai taikytinų aiškiai apibrėžtų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, daugiausia dėmesio skirdama struktūrinėms reformoms ir patikimiems viešiesiems finansams. Tos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos nustatomos susitarimo memorandume, į kurį įtraukiamas tų sąlygų įvykdymo tvarkaraštis. Susitarimo memorandume nustatytos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos turi derėti su 1 straipsnio 3 dalyje nurodytais susitarimais, įskaitant makroekonominio koregavimo ir struktūrinių reformų programas, kurias remiant TVF įgyvendina Ukraina.

2. 1 dalyje nurodytomis sąlygomis visų pirma siekiama didinti Ukrainos viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę, be kita ko, naudojant Sąjungos makrofinansinę pagalbą. Rengiant politikos priemones deramai atsižvelgiama ir į pažangą, daromą abiem pusėms atveriant rinką, plėtojant taisyklėmis grindžiamą bei sąžiningą prekybą ir įgyvendinant kitus Sąjungos išorės politikos prioritetus. Komisija reguliariai stebi pažangą, daromą siekiant tų tikslų.

3. Išsamios finansinės Sąjungos makrofinansinės pagalbos sąlygos nustatomos susitarime dėl paskolos, kuri turi sudaryti Komisija ir Ukraina.

4. Komisija reguliariai tikrina, ar vis dar laikomasi 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant, be kita ko, tai, ar Ukrainos ekonominė politika atitinka Sąjungos makrofinansinės pagalbos tikslus. Atlikdama tą tikrinimą Komisija glaudžiai koordinuoja veiksmus su TVF ir Pasaulio banku, o prireikus – su Europos Parlamentu ir Taryba.

4 straipsnis

1. Jei laikomasi 3 dalyje nurodytų sąlygų, Komisija Sąjungos makrofinansinę pagalbą suteikia dviem vienodomis dalimis – kiekvieną jų sudaro paskola. Kiekvienos dalies išmokėjimo tvarkaraštis nustatomas susitarimo memorandume.

⁽⁹⁾ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veikslių tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

2. Paskolų forma teikiamoms Sąjungos makrofinansinės pagalbos sumoms prireikus sudaromi atidėjiniai laikantis Reglamento (ES) 2021/947.

3. Sprendimą dėl dalių išmokėjimo Komisija priima atsižvelgdama į tai, ar įvykdytos šios sąlygos:

- a) 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta išankstinė sąlyga;
- b) sėkmingas tęstinis TVF neprevencinio susitarimo dėl kredito suteikimo įgyvendinimas;
- c) priimtinas susitarimo memorandume sutartų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų vykdymas.

Antroji dalis iš esmės išmokama ne anksčiau kaip praėjus trims mėnesiams po pirmosios dalies išmokėjimo.

4. Jei 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sąlygos neįvykdomos, Komisija laikinai sustabdo ar nutraukia Sąjungos makrofinansinės pagalbos išmokėjimą. Tokiais atvejais Komisija Europos Parlamentą ir Tarybą informuoja apie laikino sustabdymo ar nutraukimo priežastis.

5. Sąjungos makrofinansinė pagalba išmokama Ukrainos nacionaliniam bankui. Jei laikomasi nuostatų, dėl kurių turi būti susitarta susitarimo memorandume, įskaitant likusių biudžeto finansavimo poreikių patvirtinimą, Sąjungos lėšos gali būti pervedamos Ukrainos finansų ministerijai, kuri yra galutinis paramos gavėjas.

5 straipsnis

1. Su Sąjungos makrofinansine pagalba susijusios skolinimosi ir skolinimo operacijos atliekamos eurais taikant tą pačią lėšų įskaitymo datą, dėl tų operacijų Sąjungai nereikia spręsti su terminų pasikeitimu susijusių klausimų ir Sąjunga nepatiria jokios valiutų kurso ar palūkanų normos rizikos arba kokios nors kitos komercinės rizikos.

2. Jei aplinkybės palankios ir jeigu to prašo Ukraina, Komisija gali imtis būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad paskolos sąlygos būtų papildyti išankstinio grąžinimo sąlyga, atitinkančia atitinkamą skolinimosi operacijų sąlygų nuostatą.

3. Jei aplinkybės palankios paskolos palūkanų normai sumažinti ir jeigu to prašo Ukraina, Komisija gali nuspręsti refinansuoti visas jos iš pradžių pasiskolintas lėšas ar jų dalį arba restruktūrizuoti atitinkamas finansines sąlygas. Refinansavimo ar restruktūrizavimo operacijos atliekamos laikantis 1 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, dėl jų neturi būti pratęstas susijusių pasiskolintų lėšų grąžinimo terminas arba padidėti refinansavimo ar restruktūrizavimo operacijos diena likusi mokėtina pagrindinė suma.

4. Visas Sąjungos patirtas išlaidas, susijusias su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, padengia Ukraina.

5. Komisija Europos Parlamentą ir Tarybą informuoja apie 2 ir 3 dalyse nurodytų operacijų pokyčius.

6 straipsnis

1. Sąjungos makrofinansinė pagalba teikiama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 (7).

(7) 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

2. Įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę pagalbą taikomas tiesioginis valdymas.
3. 3 straipsnio 3 dalyje nurodytame susitarime dėl paskolos pateikiamos visos toliau nurodytos nuostatos, kuriomis:
 - a) užtikrinama, kad Ukraina reguliariai tikrintų, ar iš Sąjungos bendrojo biudžeto suteiktas finansavimas panaudotas tinkamai, imtųsi reikiamų pažeidimų ir sukčiavimo prevencijos priemonių ir prireikus imtųsi teisinių veiksmų neteisėtai pasisavintoms lėšoms, suteiktoms pagal šį sprendimą, išieškoti;
 - b) užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga, visų pirma numatant konkrečias priemones, skirtas sukčiavimo, korupcijos ir kitų pažeidimų, darančių poveikį Sąjungos makrofinansinei paramai, prevencijai ir kovai su jais, pagal Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽⁸⁾ ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽⁹⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹⁰⁾, o toms valstybėms narėms, kurios glaudžiai bendradarbiauja Europos prokuratūros klausimais, – pagal Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939 ⁽¹¹⁾;
 - c) Europos kovos su sukčiavimu tarnybai aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, be kita ko, skaitmeninės ekspertizės operacijas ir pokalbius;
 - d) Komisijai ar jos atstovams aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje;
 - e) Komisijai ir Audito Rūmams aiškiai suteikiami įgaliojimai Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu ir jam pasibaigus atlikti auditus, įskaitant dokumentų auditus ir auditus vietoje, pavyzdžiui, veiklos vertinimus;
 - f) užtikrinama, kad nustačius, jog valdydama Sąjungos makrofinansinę pagalbą Ukraina sukčiavo, ėmėsi korupcinių veiksmų arba bet kokios kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios neteisėtos veiklos, Sąjunga turėtų teisę susigrąžinti paskolą anksčiau laiko;
 - g) užtikrinama, kad visas su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą susijusias Sąjungos patirtas išlaidas turi padengti Ukraina.
4. Prieš įgyvendindama Sąjungos makrofinansinę pagalbą Komisija atlieka veiklos vertinimus ir nustato, ar su pagalba susiję Ukrainos finansiniai susitarimai, administracinės procedūros ir vidaus bei išorės kontrolės mechanizmai yra patikimi.

7 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

8 straipsnis

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Toje ataskaitoje:
 - a) išnagrinėjama pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę pagalbą;

⁽⁸⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽⁹⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽¹⁰⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽¹¹⁾ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

- b) įvertinama Ukrainos ekonominė padėtis ir perspektyvos, taip pat pažanga, padaryta įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas politikos priemones;
- c) nurodomas susitarimo memorandume nustatytų ekonominės politikos sąlygų, Ukrainos einamųjų ekonominių bei fiskalinių rezultatų ir Komisijos sprendimų išmokėti Sąjungos makrofinansinės pagalbos dalis ryšys.

2. Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 1 straipsnio 4 dalyje nurodyto paramos teikimo laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinami suteiktos Sąjungos makrofinansinės pagalbos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio į pagalbos tikslus mastas.

9 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2022 m. vasario 24 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

R. METSOLA

Tarybos vardu

Pirmininkė

A. PANNIER-RUNACHER
